

Remiss - Godstransporter på väg – vissa frågeställningar kring ett nytt miljöstyrande system SOU 2022_13

Region Skåne har mottagit ovanstående ärende och vill härmed lämna sina synpunkter.

Region Skåne har ansvar för det regionala tillväxtarbetet och transportinfrastrukturplaneringen i Skåne och därmed framtagandet av den regionala utvecklingsstrategin, näringslivsprogram och den regionala transportinfrastrukturplanen. Region Skåne är också sedan 2012 regional kollektivtrafikmyndighet med ansvar för att ta fram långsiktiga mål för den regionala kollektivtrafiken i ett kollektivtrafikprogram. Genom Skånetrafiken är Region Skåne den största beställaren av skånsk kollektivtrafik. Genom Regionplan för Skåne 2022-2040 arbetar Region Skåne med att tydligare koppla samman det regionala utvecklingsansvaret och kommunernas översiktsplanering. Region Skåne yttrar sig i aktuellt ärende utifrån detta ansvar.

Bakgrund

Den nuvarande eurovinjettavgiften kommer succesivt tas ur bruk. Regeringen har låtit utreda ett nytt miljöstyrande system som ett alternativ till nuvarande vägavgift för godstransporter.

Utredningen har haft i uppdrag att analysera utformningen av ett system som kan bidra till att miljö- och klimatmålen nås, användas för uttag av skatt och bidra till förbättrad kontroll av regelefterlevnaden av yrkestrafiken.

Region Skånes synpunkter och innehåll

Det konstateras tidigt i utredningen att ett av de grundläggande kriterierna för att uppfylla syftet med ett nytt miljöstyrande system är att även utländska fordon ska ingå. Detta är en god utgångspunkt beaktat den problematik som cabotage-trafiken innebär.

Val av system

I utredningen förordas ett avståndsbaserat system. En avståndsbaserad skatt som ersätter den nuvarande tidsbaserade vägavgiften kan leda till minskat transportarbete men även ökad transporteffektivitet, t.ex. genom ytterligare incitament till samordnade godstransporter, ökad fyllnadsgrad, och ruttoptimering.

Ett avståndsbaserat system förefaller fördelaktigt då det bidrar till förbättrad kontroll av regelefterlevnaden i trafiken samt till att miljö- och klimatmålen nås. Alternativen är varken tid- eller avståndsbaserade. En av de möjliga metoderna är förändrad drivmedelsskatt vilken kan bidra till att miljö- och klimatmålen nås. Utredningens förslag om en höjd dieselskatt kan också kompensera för budgetförsvagningen. Metoden kan enligt Region Skåne dock endast ses som en tillfällig lösning. En annan metod som presenteras i utredningen är höjd och omstrukturerad fordonsskatt som skulle kunna kompensera för budgetförsvagningen från slopad vägavgift och även öka miljöstyrningen.

Av betydelse är dock att möjligheten att utjämna konkurrensvillkoren och förbättra kontrollen enbart finns inom ett avståndsbaserat system. Det föreslagna systemet skulle även kompensera för budgetförsvagningen vid slopande av eurovinjettavgiften (vägavgiften) på ett förutsebart sätt över tid.

Vägar med låg trafikdensitet

I utredningen föreslås att det inom det skattepliktiga vägnätet inte ska beskattas trafik på de vägar som har en trafikintensitet vilken understiger 500 tunga fordon per dygn som huvudregel. Region Skåne menar dock att detta riskerar leda till viss spridning av den tunga trafiken. Detta går emot de strävande som görs för att upprätthålla en flödesstruktur där de tunga fordonen är samlade längs utpekade stråk.

Underhållet på de mindre vägarna är inte tillräckligt vilket innebär att vägarna riskerar att köras sönder. Därmed kommer det sannolikt krävas mer reinvesteringar. Det är också negativt ur bullerhänseende att sprida trafiken.

Vi efterlyser en tydligare konsekvensbeskrivning kring en ökad trafikering av det lågtrafikerade vägarna.

Återbetalning av bränsleskatt

Utredningen har även haft i uppdrag att analysera om det är juridiskt möjligt och om det är lämpligt att kombinera ett avståndsbaserat system med ett system för återbetalning av bränsleskatt.

Precis som det konstateras i utredningen förefaller det inte som rimligt att införa ett administrativt system med en mycket begränsad återbetalning. Region Skåne

menar dessutom att det inte är önskvärt med ett system för återbetalning av bränsleskatt.

Anna Jähne Ordförande

Richard Gullstrand Tf utvecklingsdirektör